

Ziņojums 2021. gada 9. jūnija kopsapulcē par 2019.-2020. gadu

Sadraudzības biedrībai 2020. gadā ir trūcis apgriezīenu, un arī kopsapulce koronvīrusa izraisīto pulcēšanās ierobežojumu dēļ netika noturēta. Tāpēc es piedāvāšu īsu pārskatu par aktivitātēm un dalību sapulcēs 2019. un 2020. gadā.

2019. gada 9. maija kopsapulcē pie mums viesojās Latvijas jaunā vēstniece Alda Vanaga, kas pastāstīja par aktuālo situāciju Latvijā. Vadība bija saplānojusi vienas dienas programmu, kuras ietvaros tika apciemots uzņēmums Silkeborg Spāntagning, kam ir filiāle Liepājā, un pabūts Museum Jorn.

2019. gadā es Gulbenē piedalījos Internacionālā konferencē par sadraudzības saišu nozīmi – kopā ar pārstāvjiem no dažām Gulbenes 11 sadraudzības pilsētām/komūnām. Dalībnieki bija no Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Krievijas, Baltkrievijas, Grūzijas un Azerbaidžānas kā arī no Itālijas un Dānijas. Gulbenei ir arī sadarbības projekti ar ES līdzekļiem kopā ar komūnām no Beļģijas, Vācijas, Spānijas, Portugāles, Ungārijas un Itālijas. Sadarbības virzieni ir: Pieredzes apmaiņa starp komunālajiem darbiniekiem administrēšanas, skolu un veselības aizsardzības, enerģijas piegādes, infrastruktūras jomās kā arī kultūra, sports un brīvprātīgo apmaiņa sociālajā un izglītības darbā.

Dažādu jomu pārstāvji no vairākām sadraudzības pilsētām bija pulcējušies šajā konferencē Gulbenē, kur tika apspriestas iespējas apmainīties pieredzē un organizēt savstarpējus skolu, mūzikas skolu, kultūras iestāžu un sporta grupu apmaiņas pasākumus.

Un bija ļoti interesanti apspriest šo dažādo apmaiņas virzienu formas un sadarbību, kas agrākajām padomju republikām lielā mērā nozīmē nodibināt tautiskus un kultūras sakarus tautu brīvības un demokrātijas stiprināšanai.

Viņiem ir priekšrocība izmantot krievu valodu kā kopīgu saziņas līdzekli, kaut arī dažiem jaunās paaudzes latviešiem, kas ir izvēlējušies angļu valodu kā savu pirmo svešvalodu, tas kļūst arvien grūtāk. Taču neskatoties uz valodas grūtībām varējām dalīties kopīgās izjūtās un draudzībā caur mūziku, dziesmām un dzeju, kam ir stipras tradīcijas gan Latvijā, gan pārējās Austrumu zemēs.

Man pašam savā konferences runā gan nācās atzīt, ka mums Temā vairs nav tik spēcīgu draudzības un solidaritātes jūtu pret Latviju un Gulbeni, kā tas bija pirmajos gados pēc atbrīvošanās no Padomju Savienības. Un, ka mums Silkeborgas Komūnā vairs nav tāda atbalsta un internacionālas iesaistes apmaiņas jomā kā tas bija pret Ziemeļu valstīm un Vāciju, kaut arī Dānija sūta militāras apkalpes un reaktīvās lidmašīnas uz bāzēm Baltijas valstīs.

Konferencē es piedāvāju izstrādātu priekšlikumu par Gulbenes pārstāvju ciemošanos Silkeborgas un tās apkārtnes daudzajos uzņēmumos un institūcijās attiecībā uz ekoloģiju, ūdens attīrīšanu, enerģijas piegādi u. c., jo šajās jomās Silkeborga tiešām var dalīties savās zināšanās un ekspertīzē. Taču šie priekšlikumi nav izraisījuši ne interesi, ne arī kādus jautājumus.

2019. gada novembrī bija tikšanās ar agrāko Komūnu Apvienības kantora priekšnieku Holgeru Pjundu (Holger Pyndt), kas pastāstīja par savu dalību Latvijas komunālajā reformā, kuras rezultātā tika ievērojami samazināts komūnu skaits līdzīgi, kā to paveica Dānijas komunālā reforma 2007. gadā.

Pašā Gulbenes novadā, kas jau iepriekš sastāvēja no vairākām nelielām komūnām, teritorija palika tā pati, un iedzīvotāju skaits joprojām ir apmēram 20.000. Šajā sapulcē piedalījās 15 dalībnieki.

Tad sākās koronvīrusa daudzie ierobežojumi, un mums nācās atcelt Latviešu-dāņu biedrības kora «Vesten-

vind« («Rietumvējš») sadarbību ar Them Højskoleaftener kā arī 2020. gada pavasara kopsapulci. Koncerts tika atcelts uz 2021. gada aprīli, un vēlāk – vīrusa dēļ – uz 2022. gada aprīli.

Pēdējos gados mēs vadībā esam sprieduši par Sadraudzības biedrības nākotni, jo mēs taču redzam, ka biedru skaits arvien samazinās, un ienākumi tāpat, jo Silkeborgas komūnas vadība vairs nevēlas piešķirt gadskārtējo pabalstu. Mēs kopā ar Kjellerupas Dāņu-ungāru Sadraudzības biedrību, Foreningen Norden un Silkeborgas Grænseforeningen ielūdzām vadību uz tikšanos ar lūgumu turpināt atbalstīt sadraudzības biedrības ar gadskārtējo pabalstu 20.000 kronu izmērā. Tikšanās tika atcelta, jo 2020. gada martā sākās koronavīrusa izraisītie aizliegumi. Bet ne jau nu, ka kāds no mums tā īsti ticēja, ka komūnas vadība varētu mainīt savu nostāju.

Tā nu kopš šī laika mūsu biedrībai ir trūcis apgriezianu. Esam gan saņēmuši ierosinājumu no Gulbenes vadības darboties kopīgos projektos ar ES atbalstu. Pirmais projekts bija par brīvprātīgo pensionāru piedalīšanos sociālajā un izglītības darbā. Taču šo ierosinājumu mēs saņēmām tieši tad, kad šeit pensionāriem 2020. gada novembrī tika aizliegtas kopīgās aktivitātes, par ko es arī uzrakstīju gulbeniešiem. 2021. gada janvārī pienāca ierosinājums piedalīties projektā ar Nordplus (tā sauktais Ziemeļu- Baltijas Fonds) pabalstu par bibliotēku reformālo apmācību senioriem u.c. Gulbenes Bibliotēka šo uzaicinājumu nosūtīja tieši uz Silkeborgas Bibliotēku, taču nesaņēma atbildi pirms iesnieguma termiņa beigām.

Varam konstatēt, ka no Gulbenes puses ir interese sadarbībai minētajos projektos, un viņu vadība šim nolūkam pat ir nozīmējusi atsevišķus cilvēkus. Grūtāk ir saprast, cik liels Gulbenē ir tautas atbalsts. Un mums nākas atzīt, ka jebkurā gadījumā Tamā šis atbalsts vairs nav tik liels, lai turpinātu sadarbību, kā tas bija pirmajos gados, teiksim 1994. un 2004. gadā.

Esam nosūtījuši apkārtrakstu patreizējiem 35 biedriem ar iesaukumu uz kopsapulci.

Niels UJ